

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 745 din 22.10.2020

Dosar nr: 85 /2020

Petiția nr: 960/11.02.2020

Petent:

Reclamați: Ministerul Sănătății (r1)

Centrul de Transfuzie Sanguină București (r2)

- Medic în cadrul Centrului de Transfuzie Sanguină București (r3)

Obiect: Interzicerea donării de sânge pe motiv că a fost identificat cu anticorpi pozitivi/D.A.I. pozitiv

I. Numele, domiciliul și sediul părților

Numele și domiciliul petentului

1.

Numele și sediul reclamatei/martorilor

2. Ministerul Sănătății cu sediul în București, str. Cristian Popișteanu, nr.1-3, sector 1

3. Centrul de Transfuzie Sanguină București cu sediul în București, str. Constantin Caracas, nr. 2, sector 1

4. – Medic în cadrul Centrului de Transfuzie Sanguină București cu sediul în București, str. Constantin Caracas, nr. 2, sector 1

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

5. Prin adresa nr. 960/11.02.2020, petentul sesizează Consiliul cu privire la faptul că nu i s-a permis să doneze sânge pe motiv că a fost identificat cu anticorpi pozitivi/D.A.I. pozitiv.

III. Procedura de citare

6. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

7. Prin adresa nr. 960 din 24.02.2020/19.02.2020 Consiliul a citat petentul, iar prin adresa nr. 1315 din 24.02.2020 au fost citate părțile reclamate. Părțile au fost citate pentru data de **10.03.2020** (filele 17 - 20 la dosar). Ca urmare a stării de urgență **determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2**, audierile nu s-au putut ține cu prezentarea părților la sediul Consiliului, acestea au fost informate în acest sens cu posibilitatea înaintării punctelor de vedere în scris.

8. Prin adresele nr.1646, nr. 16467 și nr.1671 din 09.03.2020, părțile reclamate au înaintat puncte de vedere, iar prin adresa nr. 1868 din 17.03.2020, au fost transmise petentului pentru formularea de concluzii scrise. Prin adresa nr. 2394 din 24.04.2020 petentul a formulat concluzii scrise.

9. Procedură legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

10. Prin adresa nr. 960/11.02.2020 (filele 1-8 la dosar), petentul sesizează Consiliul cu privire la faptul că nu i s-a permis să doneze sânge pe motiv că a fost identificat cu anticorpi pozitivi/D.A.I. pozitiv.

11. Petentul susține faptul că s-a deplasat în perioada 10-15.02.2019 la Centrul de Transfuzie Sanguină București pentru donare regulată de sânge, având carnet de donator, și la cabinetul doamnei doctor (r3) a fost informat verbal că i s-a interzis să doneze atât în acel moment, cât și pe viitor deoarece a fost identificat cu anticorpi pozitivi sau D.A.I. pozitiv.

12. Petentul este nemulțumit deoarece nu a găsit această informație pe site-ul oficial al Centrului de Transfuzie sanguină la secțiunea "condiții de admisibilitate a donatorului" sau pe alte surse oficiale de informare, privind limitarea la donare de sânge. A informat și Ministerul Sănătății de această situație dar nu a primit niciun răspuns.

13. Petentul consideră că prin această limitare „abuzivă”, se încalcă Legea drepturilor pacientului potrivit art. 3 și art. 4 din Legea nr. 46/2003, „*Pacientul are dreptul de a fi respectat ca persoană umană, fără nici o discriminare,*” și art.4 „*Pacientul are dreptul de a fi informat cu privire la serviciile medicale disponibile, precum și la modul de a le utiliza,*”.

14. Petentul susține faptul că nu i s-a înmănat niciun înscris privind o posibilă problemă de sănătate precum și a unor eventuale alte teste de confirmare sau/și tratare. Cu toate că este un donator regulat și beneficiază de o stare de sănătate bună a fost exclus permanent de la donarea de sânge începând cu perioada 10-15 februarie 2019.

15. În drept, invocă dispozițiile Legii 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, Legea nr. 282/2005, Legea nr. 46/2003 legea drepturilor pacienților, O.G. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, Hotărârea nr. 1364/2006 pentru aprobarea normelor privind informațiile care trebuie oferite donatorilor de sânge și de componente sanguine de origine umană, precum și informațiile care trebuie comunicate de către donatori la fiecare donare și admisibilitatea donatorilor de sânge și de componente umane, O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea formelor de discriminare.

16. În anexă a depus în copie: carnetul de donator sânge, sesizarea înaintată Ministerului Sănătății.

17. Prin concluziile scrise petentul nu este de acord cu excepțiile invocate de către Ministerul Sănătății și nici cu susținerile acestuia (filele 123-126 la dosar).

Susținerile părților reclamate

Susținerile Centrului de Transfuzie Sanguină București prin Director, Dr. Gosa Doina Elena

18. Prin adresa nr. 1646 din 09.03.2020 (fila 21 la dosar), reclamata arată următoarele aspecte:

- petentul, donator ocazional la C.T.S. București până în februarie 2020 când, în urma examenului medical efectuat de către reclamata (r3), în calitate de medic, a fost restricționat de la donare deoarece, la donarea anterioară a fost depistat, în urma testelor imunohematologice, cu D.A.I. pozitiv, petentul a fost declarat neeligibil din cauza faptului că testarea imunohematologică anterioară a evidențiat în sângele donatorului anticorpii iregulari (D.A.I.) pozitivi. Prezența anticorpilor iregulari în sângele donatorilor determină o reacție de incompatibilitate în sistemul RHD cu sângele primitorului (pacientul din spital) ducând la apariția de hemoliză care, de cele mai multe ori, este severă și poate duce chiar la decesul pacientului.
- toți donatorii de sânge cărora li se depistează în sânge prezența anticorpilor D.A.I. sunt restricționați de la donare așa cum sunt restricționați donatorii și pe alte criterii de eligibilitate cum ar fi prezența în sânge a markerilor de hepatita B, C, HIV, HTLV virus, sifilis, etc. Depistarea anticorpilor iregulari se face numai în centrele de transfuzie sanguină, donatorii neștiind că au anticorpi iregulari prezenți în sânge. De asemenea, donatorul nu este considerat bolnav ci, pur și simplu, sângele lui nu poate fi utilizat în tratamentul transfuzional.
- petentul/donatorul trebuie să respecte indicațiile medicului pentru a nu pune în pericol pacientul din spital.

Susținerile doamnei doctor din cadrul Centrului de Transfuzie București

19. Prin adresa nr. 1647 din 09.03.2020 (filele 22- 23 la dosar) reclamata având calitatea de medic primar medicină de familie la Centrul de Transfuzie Sanguină București, compartiment „Consultații Donatori”, precizează faptul că:

- zilnic, medicii efectuează la Centrul de Transfuzie Sanguină a Municipiului București o selecție riguroasă a tuturor persoanelor sănătoase care doresc să doneze sânge, în urma căreia apar, din nefericire, cazuri de excludere temporară sau definitivă, pe diverse motive, de natură medicală sau de altă natură. Acestea se comunică doar verbal persoanei respective în cadrul cabinetului medical;
- pentru obținerea oricăror date în scris privind rezultatele testelor biologice, datele confidențiale din fișe sau alte rapoarte, donatorii pot primi în scris aceste informații doar cu avizul conducerii instituției de la compartimentul specialitate;

- petentul a fost informat și consiliat verbal în etapa de selecție, în cadrul consultației medicale în legătură cu motivul excluderii definitive de la donarea de sânge total cu respectarea legislației în vigoare.

Susținerile Ministerului Sănătății prin Director General

20. Prin adresa nr. 1646 din 09.03.2020 (filele 24-121 la dosar), reclamata a invocat excepția de tardivitate motivat de faptul că petentul s-ar fi deplasat la Centrul de Transfuzie Sanguină pentru prima oară în data de 10.02.2019, când i s-a comunicat că nu mai poate dona sânge din motive medicale, iar petiția la C.N.C.D. a fost înaintată în data de 11.02.2020. De asemenea, a invocat excepția lipsei calității procesuale pasive motivat de faptul că nu dumnealor au interzis donarea de sânge petentului, ci Centrul de Transfuzie Sanguină București, care a apreciat eligibilitatea de donator a petentului.

În anexă a depus Regulamentul de Organizare și Funcționare al Centrului de Transfuzie Sanguină al Municipiului București (filele 34 - 121 la dosar).

V. Motivele de fapt și de drept

21. **În fapt**, Colegiul director reține faptul că nu sunt situații comparabile între donatorii de sânge cărora li se depistează în sânge prezența anticorpilor D.A.I. și cei cărora nu li se depistează în sânge prezența anticorpilor D.A.I.

22. Pe cale de excepții, Colegiul director urmează a respinge excepția de tardivitate invocată de către Ministerul Sănătății prin adresa nr. 1646 din 09.03.2020, motivat de faptul că aspectele supuse analizei sunt sesizate în termenul prevăzut de O.G. nr. 137/2000 republicată, Colegiul director urmând a se pronunța pe fond. Totodată, urmează a admite excepția lipsei calității procesuale pasive a Ministerului Sănătății invocată prin adresa nr.1646 din 09.03.2020 motivat de faptul că medicii sunt cei care efectuează la Centrul de Transfuzie Sanguină a Municipiului București o selecție riguroasă a tuturor persoanelor sănătoase care doresc să doneze sânge.

23. **În drept**, coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul director analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

24. O.G. nr. 137/2000 privind combaterea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, la art. 2 alin. 1 prevede: „*Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap,*

boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

25. Pentru ca o faptă să fie calificată discriminatorie trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a) existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile;

b) existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare;

c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege;

d) tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop să nu fie adecvate și necesare.

26. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. 137/2000. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată anterior, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

27. Din documentele existente la dosar reiese faptul că petentul, donator ocazional, **este nemulțumit pentru faptul că a fost restricționat să doneze sânge**, Colegiul director este de opinie că restricționarea petentului de la donare s-a produs din cauza faptului că acestuia i-a fost depistată în sânge prezența anticorpilor D.A.I.; astfel de restricții există și pe criterii de eligibilitate a donatorilor, cum ar fi prezența în sânge a markerilor de hepatită B, C, HIV, HTLV virus, sifilis, etc. Depistarea anticorpilor iregulari se face numai în centrele de transfuzie sanguină, donatorii neavând cum să știe că au anticorpi iregulari prezenți în sânge. De asemenea, donatorul nu este considerat bolnav, ci pur și simplu sângele lui nu poate fi utilizat în tratamentul transfuzional.

În acest caz nu se poate pune în discuție săvârșirea unei fapte de discriminare de către partea reclamată, situația petentului (prezența în sânge a anticorpilor DAI) nefiind comparabilă cu a donatorilor de sânge cărora nu li s-a depistat prezența unor anticorpi în sânge și care au putut dona. Prezența anticorpilor iregulari în sângele donatorilor determină o reacție de incompatibilitate în sistemul RHD cu sângele primitorului (pacientul din spital) ducând la apariția de hemoliză care de cele mai multe ori este severă și poate duce chiar la decesul pacientului.

28. Din analiza obiectului petiției raportat la îndeplinirea elementelor constitutive ale faptei de discriminare, Colegiul director reține că, în speță, acestea nu se întrunesc, nefiind vorba de situații comparabile, nefiind încălcat principiul egalității și nici cel al nediscriminării.

29. Prin urmare, Colegiul director decide faptul că, în cazul semnalat de către petent, nu s-a săvârșit o faptă de discriminare, potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, acesta a fost restricționat de la donare deoarece, la donarea anterioară a fost depistat în urma testelor imunohematologice cu D.A.I. pozitiv, fiind declarat neeligibil din cauza faptului că testarea imunohematologică anterioară a evidențiat în sângele donatorului anticorpii iregulari (D.A.I.). Donatorul trebuie să respecte indicațiile medicului pentru a nu pune în pericol pacientul din spital.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admite excepția lipsei calității procesuale pasive a Ministerul Sănătății prin adresa nr. 1646 din 09.03.2020;

2. Aspectele sesizate nu întrunesc elementele constitutive ale discriminării, astfel cum este definită în art. 2 alin.1 din O.G. nr. 137/2000 republicată (nu sunt situații comparabile);

3. O copie a hotărârii se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ**.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 22.10.2020 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DIACONU ADRIAN – Membru, GRAMA HORIA – Membru, HALLER ISTVAN – Membru (prezent-online), JURA CRISTIAN

– Membru, LAZĂR MARIA – Membru, MOȚA MARIA – Membru, OLTEANU CĂTĂLINA –
Membru (prezent-online), POPA CLAUDIA – Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din 24.03.2020.

ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiului director,
Președinte CNCD

Redactat la data de 22.10.2020

Motivele de fapt și de drept: P.C.S. și V.F.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul de 15 zile, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.